

ВИСНОВКИ

експертної комісії Міністерства освіти і науки України про підсумки проведення акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Агрономія зі спеціальності 201 Агрономія другого (магістерського) рівня вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет»

Відповідно до підпункту 20 пункту 2 розділу XV «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про вищу освіту» та пункту 4 Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах» (зі змінами та доповненнями, внесеними Постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2011 р. № 1124), та наказом МОН України №123л від 09 лютого 2018 р. з метою проведення первинної акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми Агрономія зі спеціальності 201 Агрономія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет» утворена та затверджена експертна комісія у складі:

Голова комісії: Гамаюнова Валентина Василівна – завідувач кафедри землеробства Миколаївського національного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор;

Член комісії: Дегтярьов Василь Володимирович – завідувач кафедри ґрунтознавства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, доктор сільськогосподарських наук, професор.

У період з 14 по 16 лютого 2018 року розглянуто матеріали, подані на експертизу ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» та проведено на місці перевірку відповідності державним ліцензійним умовам стану кадрового, навчально-методичного, матеріального та організаційного забезпечення підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» другого (магістерського) рівня.

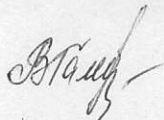
За результатами проведеної роботи експертна комісія встановила наступне:

1. Загальна характеристика

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» є одним з найстаріших навчальних закладів аграрного профілю в Україні. 1 вересня 1874 р. за рішенням Херсонського губернського земського зібрання (сесії 1872 р.) згідно наказу імператора Олександра II було відкрито Херсонське земське сільськогосподарське училище I ступеня з 3-річним, потім 4-річним

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

строком навчання. У 1920 р. за наказом Миколаївського губнаросвіти було створено сільськогосподарський технікум зі статусом ВУЗу, який рішенням Ради наркомів УРСР у 1928 р. було реорганізовано в Херсонський сільськогосподарський інститут ім. О.Д. Цюрупи.

У 1998 р. постановою кабінету Міністрів України від 2 червня № 767 на базі Херсонського державного сільськогосподарського інституту створено Херсонський державний аграрний університет.

Повна назва університету – Державний вищий навчальний заклад «Херсонський державний аграрний університет».

Скорочена назва університету – ДВНЗ «ХДАУ».

У 2014 році Херсонський державний аграрний університет відсвяткував своє 140-річчя від дня заснування. Сьогодні університет – провідний вищий навчальний заклад в Південному регіоні України з підготовки кадрів вищої кваліфікації для аграрного сектора економіки, гідромеліорації, водного і рибного господарства, промислового і цивільного будівництва, природоохоронної діяльності.

Освітню діяльність університет проводить відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», концепції кадрового забезпечення агропромислового комплексу України, концепції національного виховання, Державної національної програми «Освіта» (Україна XXI ст.), інших нормативно-правових документів у галузі освіти та власного статуту.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» у своїй діяльності керується нормативними документами:

– Положення про організацію освітнього процесу в ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» затвердженого Вченою радою університету 27 травня 2015 року, протокол № 6.

– Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ «ХДАУ» затвердженого Вченою радою університету 22 червня 2017 року, протокол № 12.

– Положення про забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» затверджений Вченою радою університету від 07 липня 2015 року, протокол №7.

– Положення про проведення атестації студентів та семестрового контролю затвердженого Вченою радою університету від 30 червня 2016 року, протокол № 9.

– Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 року № 1556-VII (редакція станом на 28.09.2017 р.).

– Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.

іншими наказами та розпорядженнями Міністерства освіти і науки України та іншими нормативно-правовими документами, з урахуванням регіональних особливостей.

В університеті здійснюється підготовка фахівців за 18 освітньо-професійними програмами: першого (бакалаврського) (18 на денній (очній) та 18 на заочній формах навчання) та 14 – другого (магістерського) рівнів вищої освіти (14 – на денній (очній) та заочній формах навчання). Плідно працює довузівська підготовка, перепідготовка незайнятого населення,

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

підвищення кваліфікації та отримання другої вищої освіти. Ефективно працює підготовка третього (наукового) рівня вищої освіти з 4 спеціальностей. При університеті діють дві спеціалізовані вчені ради по захисту дисертацій: Д 67.830.01 – із захисту докторських та кандидатських дисертацій зі спеціальностей 06.01.02. – сільськогосподарські меліорації та 06.01.09. – рослинництво (голова спеціалізованої ради – академік НААНУ Ушкаренко В.О., заступник голови – доктор с.-г. наук, професор Базалій В.В.). Здійснюється робота з упровадження дистанційної освіти, як однієї із перспективних форм навчання.

Зазначену навчальну, наукову та виховну роботу здійснюють науково-педагогічні працівники університету, зокрема: 1 – академік Національної академії аграрних наук України та 3 – член-кореспонденти НААН України, 26 – докторів наук, професорів; 158 – кандидатів наук, доцентів; 13 – заслужених діячів науки і техніки України, заслужених працівників освіти, вищої школи, сільського господарства України, заслужених винахідників України.

В структурі університету функціонує шість навчальних підрозділів (п'ять факультетів та Інститут підвищення кваліфікації та перепідготовки), Центр інформаційних технологій і міжнародного співробітництва, Видавничий центр «Колос». До складу університету входять Скадовський технікум ДВНЗ «ХДАУ», три проблемні науково-дослідні лабораторії, три музеї, науково-дослідна виробнича дільниця ДВНЗ «ХДАУ», полігон механізації і охорони праці, колекційний розсадник, відокремлений структурний підрозділ «База відпочинку «Колос» ДВНЗ «ХДАУ» на березі Чорного моря, водна станція на березі р. Дніпро.

Міністерством освіти і науки України ДВНЗ «Херсонському державному аграрному університету» видані відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти від 03.07.2013 р., наказом МОН України від 19.12.2016 р. №1565 університетом здійснюється освітня діяльність за другим магістерським рівнем вищої освіти спеціальності 201 «Агрономія» з ліцензійним обсягом 100 осіб.

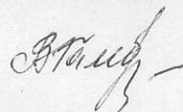
Загальні показники університету (кількість факультетів, ліцензованих спеціальностей, кількість здобувачів вищої освіти, кафедр та ін.) станом на 01.10.2017 р. наведено у табл. 1.

Загальна площа території навчального закладу сягає 139976 м², (у т.ч. акваторія 6990 м²), де в літньо-весняний період проводяться науково-практичні конференції, наукові з'їзди та школи, навчальні практики, а також спортивні змагання з плавання та ігрові види спорту. Загальна навчальна площа становить 53961,8 м². У складі університету є землі сільськогосподарського призначення – 794,6225 га, які є базою для проведення наукових досліджень здобувачів всіх рівнів. ДВНЗ «ХДАУ» має 5 навчальних корпусів та 5 гуртожитків.

На 1 студента очної (денної) форми навчання припадає 32,7 м² навчальних приміщень. Санітарно-технічний стан навчальних корпусів і приміщень гуртожитків знаходиться в зразковому та доброму стані.

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» другого (магістерського) рівня, здійснюється на агрономічному факультеті.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Для викладання окремих навчальних дисциплін залучаються науково-педагогічні працівники кафедр п'яти факультетів, а також висококваліфіковані фахівців галузі.

Освітня діяльність вказаних підрозділів визначена окремими положеннями та відповідними нормативно-правовими документами, які засвідчують право університету здійснювати освітню діяльність за спеціальністю 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня в визначених ліцензованих обсягах, зокрема, на агрономічному факультеті.

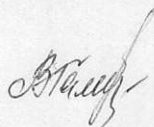
Для забезпечення професійної підготовки магістрів з агрономії укладено відповідні договори з 8 підприємствами та установами різних форм власності, які мають можливість забезпечити проходження навчальних та виробничих практик 80 здобувачів вищої освіти.

З метою поглиблення теоретичних знань фахової спрямованості здобувачами вищої освіти спеціальності «Агрономія» проводяться виїзні заняття та практики. У проведенні виїзних занять беруть участь висококваліфіковані фахівці з виробництва. Найбільш значну роль у практичній підготовці здобувачів вищої освіти відіграють такі філії кафедр як Інститут зрошуваного землеробства НААН України, ДП ДГ «Асканійське» Каховського району Херсонської області, Інститут рису НААН України, ДП ДГ «Інституту рису» НААН України, а також профільні підприємства Агрофірма-радгосп «Білозерський», фермерське господарство «Курінь» Білозерського району Херсонської області та ін.

Загальний професорсько-викладацький склад факультету налічує 41 фізичну особу, з них 3 – докторів наук, професорів; 15 – кандидатів наук, доцентів, на посадах за сумісництвом у 2016-2017 та 2017-2018 навчальних роках працює 9 осіб. Професорсько-викладацький склад факультету відповідає вимогам, постійно здійснює наукову роботу та самоудосконалюється. Разом з педагогічною роботою вчені агрономічного факультету успішно проводять науково-дослідну роботу в межах університету та на виробництві, згідно з ініціативною, господарсько-договірною та державними тематиками. З початком широкого розвитку зрошення на півдні України була створена наукова школа зрошуваного землеробства під керівництвом доктора наук, професора С.Д. Лисогорова. Нині цю школу продовжує і розвиває його учень, доктор сільськогосподарських наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України В.О. Ушкаренко. Головний напрямок досліджень цієї школи – встановлення теоретичних аспектів інтенсифікації зрошуваного землеробства, розробка наукових основ одержання 2-3 врожаїв сільськогосподарських культур за рік з однієї площі в умовах зрошення, програмування та прогнозування одержання сталих врожаїв с.-г. культур на природоохоронній і ресурсозберігаючій основі. За роки існування її членами захищено 24 докторські та більше 130 кандидатських дисертацій.

Велика комплексна науково-дослідна робота по темі «Підвищення продуктивності і стабільності агрофітоценозів основних польових культур залежно від технології їх вирощування в південному степу України» проводиться на кафедрі рослинництва, генетики, селекції та насінництва під керівництвом доктора сільськогосподарських наук, професора В.В. Базалія.

Голова експертної комісії:

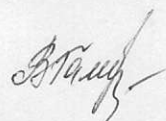
Гамаюнова В.В.

**Загальна характеристика
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»**

№ з/п	Показники діяльності	Кількісні параметри	
		денна (очна) форма навчання	заочна форма навчання
1.	Ліцензований обсяг вищого навчального закладу (осіб)	2195	
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (осіб)	125	30
	- бакалавр (осіб)	725	670
	- спеціаліст (осіб)	-	-
	- магістр (осіб)	360	285
2.	Кількість здобувачів вищої освіти, курсантів, слухачів разом:		
	у т.ч. за формами навчання:		
	- денна (очна) (осіб)	1652	-
	- вечірня (осіб)	-	-
	- заочна, дистанційна (осіб)	-	1072
3.	Кількість навчальних груп (одиниць)	102	92
4.	Кількість напрямів підготовки та спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців (одиниць)	18	18
	у т.ч. за освітньо-кваліфікаційними рівнями:		
	- молодший спеціаліст (одиниць)	1	1
	- бакалавр (одиниць)	18	18
	- спеціаліст (одиниць)	-	-
	- магістр (одиниць)	14	14
5.	Кількість кафедр (предметних (циклових) комісій), (одиниць)	26	
	з них випускових (одиниць):	14	
6.	Кількість факультетів (відділень) (одиниць)	6	
7.	Загальні навчальні площі будівель (кв. м)	53961,8	
	з них:		
	- власні (кв. м)	53961,8	
	- орендовані (кв. м)	-	
8.	Навчальні площі, які здаються вищим навчальним закладом в оренду (кв. м)	-	
9.	Інше	-	

На час проведення самоаналізу ліцензійний обсяг підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти з агрономії складає 100 осіб (60 – для денної форми навчання та 40 – заочної форми навчання). Фактично на 2 курсах навчається 81 здобувач вищої освіти денної форми навчання та 60 – заочної форми навчання.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Навчальні плани, робочі навчальні плани та робочі навчальні програми дисциплін відповідають вимогам типових і адаптовані з урахуванням динамізму реформування аграрного сектору виробництва та особистих наукових здобутків науково-педагогічних працівників факультету.

На всіх кафедрах факультету впроваджена кредитно-трансферна система навчання та контролю знань, розроблені тестові засоби контролю навчального процесу.

Організація і проведення навчання регламентується графіком навчального процесу та розкладом занять. Аудиторне тижневе навантаження здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня не перевищує 16-18 годин. Заняття проводяться в одну зміну. Методичне забезпечення видається виключно державною мовою.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти передбачає вивчення окремих тем, виконання індивідуальних завдань, написання рефератів та кваліфікаційних робіт, що загалом становить більше третини обсягу матеріалу навчальних програм.

Деканат і кафедри здійснюють контроль за поточною успішністю здобувачів вищої освіти та проводять їх атестацію. Також щотижня здійснюється облік пропусків навчальних занять. Стан поточної успішності розглядається на засіданнях деканату і вченої ради факультету.

Підсумковий контроль з дисциплін проводиться у формі, заліків, екзаменів, зрізів знань, захисту звітів з виробничої та педагогічної практик. Систематично проводяться ректорські контрольні роботи для контролю залишкових знань здобувачів вищої освіти.

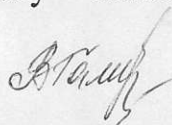
Експертна комісія констатує: правові основи діяльності Херсонського державного аграрного університету ґрунтуються на всіх необхідних документах, що наявні в повному обсязі, і за змістом та формою відповідають чинному законодавству. Акредитаційна справа складена у повному обсязі відповідно до державних ліцензійних умов. Представлені документи затверджені належним чином. Загальна характеристика Херсонського державного аграрного університету а також матеріального забезпечення аудиторним фондом, вказують на можливість забезпечення необхідного рівня якості навчально-методичного процесу підготовки магістрів за освітньо-професійною програмою «Агрономія» згідно з відомостями щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» та наказу Міністерства освіти і науки України від 06.07.2016 р. №1404л.

Це є підставою доцільності підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» у ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет».

2. Формування контингенту здобувачів вищої освіти

Концепція розвитку ДВНЗ «ХДАУ» передбачає формування якісного складу контингенту здобувачів вищої освіти. Університетом протягом 2011-2018 рр. здійснювалась активна профорієнтаційна робота. Вченою Радою затверджено довгострокову програму поліпшення якісного складу

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

абітурієнтів, підвищення їх культурного загальноосвітнього рівня і психологічної підготовки.

Значний вплив на якісний склад здобувачів вищої освіти відіграє підготовка за скороченим навчальним планом випускників навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

З метою формування професійно орієнтованого контингенту здобувачів вищої освіти в університеті функціонує центр довузівської підготовки, на якому працює денне відділення (8 місяців підготовки) та очно-заочні курси підготовки за спеціальностями університету.

Формування контингенту здобувачів вищої освіти ДВНЗ «ХДАУ» здійснюється відповідно до державного замовлення та регіональних потреб. Зарахування до магістратури здійснюється на конкурсній основі після успішного закінчення підготовки за програмою бакалавра. Випускники інших навчальних закладів також можуть навчатися за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, якщо вони мають ступінь бакалавра або спеціаліста.

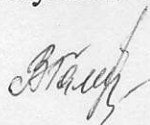
Результати роботи агрономічного факультету і довузівської підготовки по формуванню контингенту здобувачів вищої освіти та його динаміка протягом 2016-2017 рр. за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за звітний період відображено у таблиці 2. В середньому за період, що аналізується, конкурс на місце державного замовлення на очній формі навчання складав від 1,43 до 2,95 абітурієнти на 1 місце, а на заочній формі навчання – від 2,53 до 4,92, що свідчить про попит на означену спеціальність. Абітурієнти, що вступили на другий (магістерський) рівень спеціальності 201 «Агрономія» переважно є випускниками агрономічного факультету освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» та «Спеціаліст», а також інших спеціальностей та факультетів університету, у тому числі інших навчальних закладів України.

Що стосується динаміки змін контингенту здобувачів другого (магістерського) рівня за 2016-2017 рр. на агрономічному факультеті було відраховано тільки 2 здобувача вищої освіти. Всі здобувачі вищої освіти, які навчаються за держзамовленням по цільовому набору, забезпечені договорами на подальше працевлаштування. Факультетом проводиться підготовча робота на перспективу з прагненням 100% працевлаштування майбутніх випускників. Налагоджуються зв'язки з обласними і районними аграрними службами півдня України по визначенню потреб у фахівця галузевої направленості та професійних вимог до них.

Державне замовлення на підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти виконується в повному обсязі. Перевищення ліцензійного обсягу під час зарахування не встановлено.

Формування контингенту здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» здійснюється згідно з умовами прийому до університету, які відповідають «Умовам прийому до вищих навчальних закладів України». Згідно з «Правилами прийому», абітурієнтів, які мали базову вищу освіту за результатами вступних випробувань зараховували на 1

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

курс за другим (магістерським) рівнем вищої освіти очної (денної) та заочної форми навчання. Це дозволило формувати контингент з високою питомою вагою здобувачів вищої освіти, які безпосередньо працюють за обраною спеціальністю, що забезпечує достатній рівень професійної підготовки здобувачів вищої освіти для роботи в умовах ринкових відносин.

Таблиця 2

Показники формування контингенту здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня

№ п/п	Показник	Роки	
		2016	2017
1.	Ліцензований обсяг підготовки (очна форма)*	100	100
		60	60
2.	Прийнято на навчання, всього (осіб) • денна форма в т.ч. за держзамовленням: • заочна форма в т.ч. за держзамовленням • нагороджених медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою • таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію • зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	67	79
		41	43
		30	20
		26	36
		15	13
		-	-
		-	-
3.	Подано заяв на одне місце за формами навчання • денна • інші форми навчання	0,72	0,98
		0,95	1,60
4.	Конкурс абітурієнтів на місця державного замовлення • очна форма • інші форми навчання	1,43	2,95
		2,53	4,92
5.	Кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на • денну форму • інші форми (вказати, за якою формою)	-	-
		-	-

* Згідно рішення Вченої ради ДВНЗ «ХДАУ» протокол №9 від 30.06.2016 р., протокол №12 від 22.06.2017 р.

Експертна комісія констатує: результати аналізу поданих матеріалів та безпосередня робота експертної комісії в ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» вказують, що наявний контингент та організаційні заходи профорієнтаційної роботи, науково-педагогічний складу агрономічного факультету, дозволять достатньою мірою забезпечити якісну підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

3. Зміст підготовки фахівців

Процес навчання здійснюється відповідно до освітньо-професійної програми «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Підготовка здобувачів за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти за 2016-2018 навчальний період ведеться за навчальним планом, схваленим методичною комісією факультету та затвердженим Вченою радою університету.

Планування навчально-виховного процесу на факультеті здійснюється згідно типових норм Міністерства освіти і науки України. До початку нового навчального року деканатом складаються робочі навчальні плани з освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» для другого (магістерського) рівня.

Навчальні дисципліни об'єднані в цикли загальної та професійної підготовки. В циклі професійної підготовки передбачені дисципліни за вибором, які складають 27,7% кредитів навчального плану. Відповідно до освітньо-професійної програми «Агрономія» другого (магістерського) рівня у навчальному плані дотримано співвідношення між циклами дисциплін згідно державним вимогам.

Навчальні дисципліни забезпечені навчально-методичними комплексами, до яких входять типові та робочі програми, методичні розробки для лабораторно-практичних робіт, індивідуальної та самостійної роботи, тематика випускних кваліфікаційних робіт, курси лекцій, тестові завдання і комплексні контрольні роботи.

Деканатом складені графіки проведення навчальної практики з педагогіки та виробничої науково-дослідної практики. У навчально-виховний процес впроваджені сучасні технології навчання.

Контроль за виконанням навчально-виховної роботи здійснюється шляхом обговорення звітів науково-педагогічних працівників на засіданні кафедр, методичної комісії та вченої ради факультету.

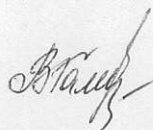
Навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до кредитно-трансферної системи, яка логічно і послідовно пов'язує навчальний процес з практичною підготовкою фахівців певного рівня.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю знань. Об'єктом оцінювання знань здобувачів вищої освіти є контроль засвоєння програмних результатів навчання.

Впродовж семестру проводяться поточні атестації, що дає можливість здійснювати контроль за відвідуванням занять і поточною успішністю здобувачів вищої освіти. Для кожної дисципліни розроблені завдання для поточного контролю та контролю за змістовними частинами.

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти здійснюється через систему заліків та іспитів.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Рівень знань здобувачів вищої освіти також перевіряється зрізом залишкових знань матеріалу дисципліни, підсумки їх обговорюються в академічних групах та на засіданнях кафедр і вченої ради факультету.

Викладачі кафедри приділяють значну увагу питанням якості та методиці читання лекцій, проведенню практичних і лабораторних занять. Дані питання систематично розглядаються за засіданнях кафедр, вченої ради факультету, науково-методичної комісії і засіданнях кафедри. У рамках факультету проводяться наукові та навчально-методичні семінари з удосконалення якості проведення занять викладачами, виконується графік підвищення ними кваліфікації.

При вивченні фахових дисциплін застосовуються інноваційні технології навчання, серед яких необхідно виділити інтерактивні лекції з мультимедійним супроводом, проблемні лабораторно-практичні заняття, які забезпечують міждисциплінарні зв'язки.

Навчальні дисципліни факультету забезпечені навчально-методичною та довідковою літературою.

Тематика кваліфікаційних робіт відповідає вимогам освітньо-професійної програми «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Експертна комісія констатує: за результатами перевірки відповідності навчальних планів освітньо-професійній програмі «Агрономія», а також особливостям потреб регіону у висококваліфікованих кадрах встановлено, що нормативно-правова база організації навчального процесу та зміст підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет» відповідає державним ліцензійним умовам.

4. Організаційне та навчально-методичне забезпечення навчально-виховного процесу

Навчальний процес підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти у Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет» здійснюється згідно вимог Міністерства освіти і науки України. Випусковою кафедрою для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти визначено кафедру рослинництва, генетики, селекції та насінництва.

На кафедрі рослинництва, генетики, селекції та насінництва наявні графіки навчального процесу. Щотижневе аудиторне навантаження здобувачів вищої освіти складає в структурі семестрів 16-18 годин. Середньорічне навчальне навантаження на одного викладача випускової

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

кафедри рівномірне і на 2016-2017 та 2017-2018 навчальні роки заплановане в кількості 600 годин. Його розподіл за семестрами відрізняється незначно.

Робота випускової кафедри та викладачів факультету планується за такими напрямками: навчальна, навчально-методична, організаційно-методична, наукова, виховна тощо. Найбільшими за обсягом є навчальна та методична роботи.

Випускова кафедра виконує роботу з вдосконалення навчального процесу: вносить пропозиції щодо змін до робочих програм дисциплін, індивідуальних планів і змісту педагогічної та виробничої науково-дослідної практик; тематики, змісту кваліфікаційних робіт з врахуванням вимог сучасного виробництва.

Необхідний рівень якості підготовки фахівців забезпечується дотриманням вимог освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, послідовності та неперервності навчання, логічного поєднання теоретичної та практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Для забезпечення якісної підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності, що акредитується, на належному рівні налагоджена робота з організації навчально-методичного та інформаційного забезпечення викладання дисциплін. Сформований навчально-методичний комплекс з кожної дисципліни, який включає типову та робочу програми, лекції, методичні вказівки для виконання лабораторно-практичних робіт, перелік питань, що виносяться на підсумкові змістовні частини, та шкали оцінювань відповідно до кредитно-трансферної системи організації навчального процесу, тестові варіанти контролю знань, перелік рекомендованої літератури, джерела Інтернет. Більшість дисциплін забезпечені тестами в електронному варіанті для складання заліків та екзаменів.

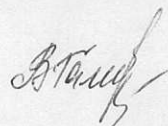
Наявність навчально-методичного та інформаційного забезпечення для організації навчального процесу підготовки фахівців зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти складає 100%.

Викладачами кафедр, які задіяні в навчальному процесі, розроблені методичні рекомендації та завдання для проведення практичних і лабораторних робіт з дисциплін, що ними читаються, а також випускових кваліфікаційних робіт. У фонді бібліотеки ДВНЗ «ХДАУ» та бібліотек кафедр є достатня кількість вказаних видів навчальної літератури для успішного вивчення дисциплін спеціальності.

За останні п'ять років викладачами кафедр ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» та сумісно з фахівцями інших навчальних закладів підготовлено значну кількість навчальних посібників, які рекомендовані для кращого опанування спеціальності здобувачами вищої освіти.

Комп'ютерна техніка широко залучається для виконання лабораторно-практичних робіт дисциплін практичної підготовки. У навчальному процесі використовується ліцензоване програмне забезпечення.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Для поглиблення фахових компетентностей навчальним планом передбачена виробнича науково-дослідна практика. Вона забезпечує ознайомлення із майбутніми завданнями, які необхідно вирішувати магістрам-дослідникам.

Практики здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» організовані і проводяться згідно з «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» та наскрізною програмою навчальних і виробничих практик. Терміни їх проведення на кожний навчальний рік визначаються графіком навчального процесу.

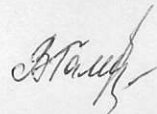
Всі практики на 100% забезпечені навчально-методичними комплексами, до кожного з яких входять: робоча програма, методичні вказівки до проходження практики, форма щоденника і звіту. Практична підготовка здобувачів вищої освіти із заявленої спеціальності дозволяє їм ознайомитись із майбутніми виробничими завданнями та задачами, які необхідно реалізовувати фахівцям з агрономії. З метою логічності та завершеності практичної підготовки на факультеті діє наскрізна програма практик.

Практична підготовка фахівців є важливою складовою навчального процесу. Вона проводиться на базових сільськогосподарських підприємствах різних форм власності та в наукових установах згідно з укладеними договорами.

Метою практичної підготовки є закріплення теоретичних знань, одержаних при вивченні професійно-орієнтованих дисциплін. Зміст і послідовність практики визначається програмою, що розроблена випусковою кафедрою у відповідності з навчальним планом та освітньо-професійною програмою. У другому семестрі запланована і здійснюється виробнича науково-дослідна практика тривалістю 7 тижнів. Серед баз виробничої практики здобувачів вищої освіти представлено такі сільськогосподарські підприємства та наукові установи:

- ДП «ДГ» «Копані» НААН України Білозерського району Херсонської області;
- ДП «ДГ» «Новокаховське» Інституту рису НААН України;
- ДП ДГ «Інституту рису НААН України» Скадовського району Херсонської області;
- Інститут зрошуваного землеробства НААН України, м. Херсон;
- Південна державна сільськогосподарська дослідна станція Інституту Водних проблем і меліорації НААН України Голопристанського району Херсонської області;
- Південноукраїнська філія Державна наукова установа «Українсько-науково-дослідний інститут прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва ім. Леоніда Погорілого, м. Херсон;
- ПП «Органік Системс» Голопристанського району Херсонської області;

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

➤ ТОВ «Рис Україна» Каланчацького району Херсонської області.

Індивідуалізація навчальних занять досягається необхідним методичним забезпеченням, відповідною матеріально-технічною базою. Цим створюються сприятливі умови кожному здобувачу вищої освіти ефективно оволодівати теоретичними та практичними знаннями з навчальних дисциплін шляхом виконання лабораторно-практичних та кваліфікаційної робіт. Ці роботи виконуються на реальних виробничих матеріалах з проектуванням інноваційних технологічних процесів вирощування сільськогосподарських культур.

Сьогодні створені усі умови для самостійної роботи здобувачів вищої освіти. Це підтверджується наявністю методичного забезпечення, функціонуванням читальних залів у навчальних корпусах, читальної зали в гуртожитку, наявністю бібліотечного фонду, вільного on-line доступ до Internet у корпусах університету, можливістю отримання консультацій в позаурочний час.

Документи з організації і управління навчально-виховним процесом відповідають вимогам законодавчих і нормативних документів.

Інформаційне забезпечення. Для проведення самостійної підготовки функціонує бібліотека, яка є важливим структурним підрозділом університету, що забезпечує доступність до інформації, підвищення рівня знань, ефективний розвиток освітньої і наукової діяльності та задоволення інформаційних потреб професорсько-викладацького складу та здобувачів вищої освіти. У навчальних корпусах функціонує 7 читальних залів із загальною кількістю 380 посадкових місць.

Експертна комісія констатує: організація навчально-виховного процесу та його програмно-методичне забезпечення, навчальні плани, робочі навчальні програми дисциплін, програма практики виконуються в повному обсязі. Навчально-виховний процес організований на достатньо високому методичному рівні. Рівень методичного забезпечення відповідає сучасності та потребам навчального процесу, методична література є в достатній кількості. Практичні, лабораторні заняття, самостійна підготовка студента повністю забезпечені необхідними методичними розробками, що відповідає даним, наведеним у звіті про самоаналіз та сприяє якості надання освітніх послуг і дає підстави щодо акредитації підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет».

5. Кадрове забезпечення навчально-виховного процесу

Експертна комісія перевірила відомості про науково-педагогічних працівників, які забезпечують підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет» за наказами про їх

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

зарахування на посаду, особовими справами, трудовими книжками. На підставі перевірки комісія констатує наступне: науково-педагогічна спеціальність викладачів відповідає ліцензійним вимогам.

Навчальний процес за спеціальністю станом на 16 лютого 2018 року забезпечують кваліфіковані фахівці 11 кафедр ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет». Основний контингент викладачів – 88,9% – це штатні співробітники університету, з яких 25% доктори наук, професори, 75% кандидати наук, доценти. Загалом освітній процес забезпечують 18 науково-педагогічних працівників, у тому числі 6 докторів наук, професорів (33,3%), 12 кандидатів наук, доцентів (66,7%).

Наявний професорсько-викладацький склад, що забезпечує підготовку фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти дозволяє повністю забезпечити ліцензійні умови стосовно частки науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин дисциплін загальної підготовки, а також дисциплін професійної підготовки. Середній вік професорсько-викладацького складу становить: кандидатів наук, доцентів – 46 років, докторів наук, професорів – 51 рік.

Випусковою за заявленою спеціальністю є кафедра рослинництва, генетики, селекції та насінництва. Її очолює доктор сільськогосподарських наук, професор Базалій Валерій Васильович. Якісна характеристика професорсько-викладацького складу випускової кафедри наведена в табл. 3.

За необхідності керівництво випусковими кваліфікаційними роботами магістрів здійснюється професорами та досвідченими доцентами кафедр факультету в загальній кількості – 13 осіб.

Усі викладачі проходять підвищення кваліфікації шляхом стажування не рідше ніж один раз на п'ять років. В особових справах викладачів, які підвищили свою кваліфікацію, є свідоцтва або довідки, які це підтверджують. Крім цього, для підвищення кваліфікації використовуються робота над кандидатськими і докторськими дисертаціями.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних кадрів здійснюється згідно розроблених графіків шляхом стажування та підвищення кваліфікації. Стосовно викладачів випускової кафедри заявленого напрямку, то в останні роки вони підвищили свою кваліфікацію та стажувалися в: ННІ післядипломної освіти Національного університету біоресурсів та природокористування (м. Київ); Інституті зрошувального землеробства НААН, м. Херсон, тощо.

Наведені дані свідчать про те, що спектр установ і закладів, в яких проходять стажування викладачі як випускової, так і тих кафедр, які забезпечують заявлену спеціальність, охоплює широке коло наукових, виробничих та навчальних установ і закладів. Результати стажування запроваджуються у навчальний процес та використовуються під час виконання науково-дослідної роботи. Організаційні питання проведення стажування відпрацьовані добре.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

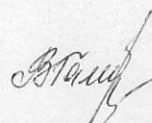
Таблиця 3

Загальна характеристика науково-педагогічних працівників випускової кафедри «Рослинництва, генетики, селекції та насінництва»

№ з/п	Назва показника	Значення показника
1.	Вчений ступінь та (або) звання завідувача кафедри	доктор наук
2.	Чисельність науково-педагогічних працівників, осіб	7
	З них, кількість та частка, осіб (%):	1 (14,3%)
	- докторів наук та (або) професорів	
	- кандидатів наук та (або) доцентів	4 (57,1%)
	у тому числі які мають педагогічний стаж 10 років та більше, монографії або підручники (посібники) з грифом МОН України (штатні)	4 (57,1%)
	- викладачів, які працюють в університеті за основним місцем роботи	7 (100,0%)
	- викладачів, науково-педагогічна спеціальність (кваліфікація) яких відповідає дисциплінам, що вони викладають	100,0%
	- викладачів пенсійного віку	1 (14,3%)
3.	Загальна кількість ставок за штатним розкладом	6
	з них: - професорів	1
	- доцентів	3,5
	- старших викладачів	-
	- викладачів	-
	- асистентів	1,5
4.	Кількість та частка сумісників, осіб (%)	-
	з них: - докторів наук та (або) професорів	-
	- кандидатів наук та (або) доцентів	-
5.	Кількість викладачів, які мають педагогічний стаж:	
	- менше 5 років, осіб	1 (14,3%)
	- більше 5, але менше 10 років, осіб	1 (14,3%)
	- 10 років та більше, осіб	5 (71,4%)

Тематика наукових досліджень кафедри тісно пов'язана з державними програмами науково-дослідної роботи у агрономії. За її результатами протягом 2016-2017 років працівниками кафедри опубліковано понад 30 статей; їх використано при виданні трьох монографій: «Інтенсивні технології вирощування ріпаку озимого на півдні України»; «Агроекологічна оцінка сортів пшениці м'якої озимої і використання їх як вихідного матеріалу в адаптивній селекції»; «Наукове обґрунтування інноваційних технологій вирощування пшениці озимої в умовах півдня України». Результати досліджень за останні два роки доповідались на 14 конференціях різних рівнів, семінарах, форумах тощо.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Щорічно проводяться професорсько-викладацькі наукові конференції, в яких випускова кафедра заявленої спеціальності бере активну участь.

До науково-дослідної роботи ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» залучає, окрім досвідченого професорсько-викладацького складу, представників наукових і ділових кіл, виробників, талановиту студентську молодь. На факультеті створені й працюють студентські наукові гуртки. Наукова робота здобувачів вищої освіти у гуртках починається з першого курсу. Щорічно науковці беруть участь у олімпіадах, виставках, студентських наукових конференціях, практичних семінарах, що проводяться у ДВНЗ «ХДАУ» та інших навчальних закладах України та зарубіжжя. Здобувачі вищої освіти приймають активну участь в науково-дослідній роботі з ініціативних, господарсько-договірних та державних наукових тематик. Так, зокрема в роботі державної держбюджетної теми «Стратегічні напрямки розвитку адаптивних технологій вирощування сільськогосподарських культур за умов обмеженості природних і матеріальних ресурсів.» (0117U006764) – Радковська Г.П., Кішковський С.С., Чернов Д.О. та інші. У 2016 та 2017 роках переможцями олімпіад, конкурсів наукових робіт стали – 4 здобувачі вищої освіти.

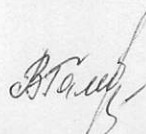
Спрямованість наукових досліджень здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, визначається під час вибору тем випускових кваліфікаційних дипломних робіт. За результатами проведених досліджень здобувачі вищої освіти беруть участь у щорічній науковій конференції здобувачів вищої освіти. Для висвітлення результатів наукових досліджень і пошуків здобувачі вищої освіти під керівництвом викладачів кафедри публікують наукові статті у журналах, збірниках наукових праць здобувачів вищої освіти, матеріалах конференцій різних рівнів.

Експертна комісія констатує: кваліфікація науково-педагогічних працівників кафедри рослинництва, генетики, селекції та насінництва і інших кафедр ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», показники кадрового забезпечення підготовки фахівців відповідають ліцензійним вимогам підготовки фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти в Державному вищому навчальному закладі «Херсонський державний аграрний університет».

6. Матеріально-технічне забезпечення навчального процесу

Загальна площа території навчального закладу сягає 139976 м², (у т.ч. акваторія 6990 м²), де в літньо-весняний період проводяться науково-практичні конференції, наукові з'їзди та школи, навчальні практики, а також спортивні змагання з плавання та ігрові види спорту. У складі університету є

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

землі сільськогосподарського призначення – 794,6225 га, які є базою для виконання наукових досліджень здобувачів освіти різних рівнів.

Матеріальна база університету дозволяє вести навчання здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Агрономія». Загальна навчальна площа, що використовується для підготовки фахівців за освітніми ступенями бакалавр та магістр становить 53961,8 м². На сьогодні на одного здобувача вищої освіти припадає 32,7 м² навчальної площі при нормі 2,4 м².

Санітарно-технічний стан навчальних корпусів і приміщень гуртожитків знаходиться в задовільному стані.

В університеті функціонує п'ять гуртожитків, житлова площа яких складає 17346,8 м², де проживає 1100 здобувачів вищої освіти. Житлова площа на одного мешканця складає в середньому 15,8 м².

Матеріально-технічна база університету достатньо розвинута і налічує також: 455 комп'ютерів, в тому числі 189 з виходом до мережі Internet, три проблемні науково-дослідні лабораторії, три музеї, дослідне поле, полігон механізації і охорони праці, колекційний розсадник, спортивно-оздоровча база «Колос» на березі Чорного моря, водна станція на р. Дніпро.

До інфраструктури університету входять: наукова бібліотека з читальними залами і філіями загальною площею 1315,5 м² (у тому числі 208 м² – читальні зали); три спортивних зали з пропускною спроможністю 150 осіб у зміну загальною площею 1347 м²; їдальні, буфети – загальною площею 1934 м² на 1 посадкове місце – 5 здобувачів вищої освіти; спортивно-оздоровчий табір площею 4809 м² на 300 місць.

Навчальний процес з усіх дисциплін в достатній мірі забезпечений засобами наочності (презентації до лекційного матеріалу, плакати, схеми, таблиці, макети, зразки, колекції тощо), реактивами, необхідним технічним і технологічним обладнанням, вимірювальними інструментами. Матеріальна база постійно вдосконалюється за рахунок коштів спеціального фонду університету. Так, у 2017 року було придбано матеріалів та устаткування на загальну суму 175 тис. грн.

Бібліотека має довідково-пошуковий апарат, до якого входять: читацькі службові каталоги, довідкова картотека статей, спеціальні картотеки, електронна бібліотека тощо.

Комп'ютерне устаткування університету налічує 455 персональних ЕОМ (ПЕОМ), та велику кількість організаційної та периферійної техніки. Значна частина ПЕОМ зосереджена у спеціалізованих навчальних класах інформаційно-обчислювального центру. З ПЕОМ, задіяних в навчальному процесі, 189 функціонують як робочі станції єдиної локальної обчислювальної мережі. Крім того, в більшості навчальних комп'ютерних аудиторій, навчальному відділі, бібліотеці створено декілька автономних сегментів локальної мережі з власним виділенням сервером. Студентам надається on-line доступ до Internet з 189 робочих місць, який забезпечується виділеною лінією.

Лекційні аудиторії оснащено сучасними технічними засобами: мультимедійні проектори, ПЕОМ, спеціальні екрани та інше. Технічні характеристики всієї комп'ютерної та презентаційної техніки, мережевого обладнання відповідають вимогам сучасних програмних продуктів на основі Windows-технологій.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Комп'ютерне устаткування університету постійно модернізується та поповнюється новими сучасними типами ПЕОМ та пристроями до них.

Аудиторний фонд, що забезпечує спеціальність, нараховує 16 лабораторних та кабінетних приміщень. Всі приміщення відремонтовані, обладнані необхідними інструментами та меблями.

Для забезпечення навчального процесу здобувачів вищої освіти та науково-дослідної роботи на кафедрах університету добре обладнані спеціалізовані лабораторії і аудиторії з достатню кількістю наочного матеріалу. Вони оснащені різноманітними приладами та обладнанням, навчальними макетами, розрізами агрегатів, діючими випробувальними та демонстраційними стендами, вимірювальними системами, лабораторним устаткуванням, навчальними стендами, графічним матеріалом, комп'ютерною технікою тощо.

Навчальні приміщення, в яких проводиться підготовка фахівців відповідають існуючим будівельним та санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки, існуючим нормам з охорони праці.

Гуртожитки відповідають існуючим санітарним нормам СНІП 42-121-4719-88. В них наявні необхідні санітарно-побутові та підсобні приміщення. Відповідно до встановлених вимог вони облаштовані необхідними для функціонування приміщеннями: кімнатами для занять; читальними залами; кімнатою для відпочинку; душовими, кухнями, санвузлами; коморами; кімнатою для сушіння одягу і взуття тощо.

Дослідне поле (експериментальна сівозміна) ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» є його відокремленим структурним підрозділом, яке слугує для проведення виробничої та науково-дослідної практик, проведення наукових досліджень науково-педагогічних працівників університету, здобувачів вищої освіти різних рівнів (площа угідь – 794,62 га).

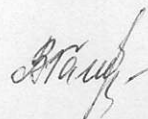
Експертна комісія констатує: наявна навчально-лабораторна база університету та факультету, на якому здійснюється підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, та рівень їх оснащення відповідають існуючим нормативам; лабораторії забезпечені необхідним лабораторним обладнанням та інвентарем, мають достатню кількість місць для проведення навчання.

Загалом матеріально-технічна база ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», агрономічного факультету відповідає ліцензійним умовам щодо акредитації освітньо-професійної програми «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

7. Якість підготовки і використання випускників

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти проводиться в ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» відповідно до затвердженого належним чином навчального плану та процедур, встановлених Міністерством освіти і науки України.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Протягом усього періоду навчання проводиться різнобічний систематичний контроль знань здобувачів вищої освіти. Він забезпечується поточним і підсумковим контролем знань, консультаціями викладачів, написанням рефератів та закінчується написанням випускної кваліфікаційної роботи.

Основним показником якісної характеристики підготовки фахівців є результати екзаменаційних сесій, виконання здобувачами вищої освіти комплексних контрольних робіт (ККР), оформлення результатів навчальної практики з педагогіки, виробничої науково-дослідної практики і атестації, яка здійснюється у формі захисту випускової кваліфікаційної роботи.

Виконання навчального плану за показниками номенклатури дисциплін, кредитів, годин, форм контролю було проведено шляхом вибіркової перевірки залікових книжок здобувачів вищої освіти та екзаменаційних відомостей. Перевіркою відхилень від задекларованих показників не виявлено.

Результати контролю знань за результатами екзаменаційної сесії здобувачів вищої освіти за ОПП «Агрономії» другого (магістерського) рівня освіти за спеціальності 201 «Агрономія» свідчать, що здобувачами вищої освіти надається достатній рівень теоретичних знань і практичних навичок згідно дисциплін навчального плану.

Для комплексної перевірки якості підготовки майбутніх фахівців була проведена комплексна перевірка залишкових знань здобувачів вищої освіти. Контрольні заміри залишкових знань проводили з використанням розроблених викладачами ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» пакетів комплексних контрольних робіт (ККР) з дисциплін циклу професійної підготовки.

Комплексні контрольні роботи (ККР) охоплюють увесь основний матеріал дисциплін, дозволяють виявити компетенції здобувачів вищої освіти з конкретної компоненти освітньо-професійної програми та суміжних з нею компонент у відповідності до навчальних програм підготовки та освітньо-професійної програми «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Контрольні завдання відповідають вимогам освітньо-професійної програми.

Рівень підготовки магістрів визначався за результатами виконання комплексних контрольних робіт відповідно до звіту про діяльність університету (самоаналіз), і на основі контрольного зрізу знань під час роботи експертної комісії в університеті.

Перевірялися знання з тих дисциплін навчального плану підготовки фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» другого (магістерського) рівня спеціальності 201 «Агрономія», вивчення яких було закінчене і завершувалося складанням екзамену. Для контрольної перевірки було обрано дисципліни циклу професійної підготовки. У контрольних замірах знань брали участь 100,0% здобувачів вищої освіти, що мали їх виконувати.

Порівняльний аналіз їх результатів наведено в табл. 4. Результати виконання контрольних робіт за звітом університету та контролю експертної комісії свідчать про те, що якість знань та успішність навчання здобувачів вищої освіти в університеті відповідають встановленим вимогам та критеріям

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

підготовки фахівців що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» другого (магістерського) рівня спеціальності 201 «Агрономія».

Аналіз звітів навчальної практики з педагогіки та виробничої науково-дослідної практики засвідчив, що в них розкрито питання програм практики. Матеріали звітів засвідчують формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетенцій. Комісією вибірково було перевірено звіти з виробничої практики магістрів, яка показала, що абсолютна успішність складає 100,0% при якості 100,0%.

При проведенні експертизи фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти виконували комплексні контрольні роботи (ККР) з трьох дисциплін, які входять до циклу професійної підготовки навчального плану. Проаналізовані показники успішності, склали: абсолютна успішність – 100%, якість знань – 61,4%.

Таблиця 4

Результати проведення самоаналізу та ККР при контрольних вимірюваннях

Показники успішності	Результати самоаналізу	ККР на акредитацію	Розбіжність (+,-)
Освітньо-професійна програма «Агрономія» другого (магістерського) рівня			
Адаптивні системи землеробства			
Абсолютна успішність, %	100	100	0
Якісна успішність, %	52,6	52,6	0
Біотехнологія в рослинництві			
Абсолютна успішність, %	100	100	0
Якісна успішність, %	68,4	63,2	-5,2
Моделювання технологічних процесів			
Абсолютна успішність, %	100	100	0
Якісна успішність, %	63,2	57,9	-5,3
Всього за циклом			
Абсолютна успішність, %	100,0	100,0	0
Якісна успішність, %	61,4	57,9	-3,5

Для перевірки якості підготовки фахівців зі спеціальності 201 «Агрономія» експертами були проведені контрольні вимірювання залишкових знань здобувачів вищої освіти з трьох дисциплін:

Цикл дисциплін професійної підготовки: «Адаптивні системи землеробства», «Біотехнологія в рослинництві», «Моделювання технологічних процесів і систем».

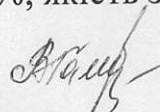
Показники успішності за дисципліною «Адаптивні системи землеробства» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 52,6%.

Показники успішності за дисципліною «Біотехнологія в рослинництві» склали:

- абсолютна успішність – 100,0%; якість знань – 63,2%.

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

Показники успішності за дисципліною «Моделювання технологічних процесів і систем» склали:

- абсолютна успішність – 100,0 %; якість знань – 57,9%.

Середній бал контрольних замірів знань здобувачів вищої освіти з указаних дисциплін відрізняється від середнього балу замірів, виконаних під час самоаналізу, на 3,5%.

Завершальним етапом підготовки фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти є захист кваліфікаційних робіт.

Тематика випускових кваліфікаційних робіт пов'язана з вирощуванням сільськогосподарських культур та спрямовані на вирішення важливих проблем ефективного ведення агрономічної галузі в сучасних умовах.. Тематика робіт регулярно переглядається і поновлюється, обираються теми, які є актуальними і відповідають сьогоднішнім вимогам виробництва.

Випускові кваліфікаційні роботи виконані на основі власних наукових досліджень із застосуванням ПЕОМ становлять 100%. Для виконання кваліфікаційних робіт розроблено відповідне методичне забезпечення. Керівниками випускних робіт у 100% є викладачі із вченими званнями професора або доцента, які мають науковий ступінь доктора або кандидата наук.

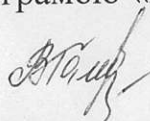
В університеті надається велике значення працевлаштуванню випускників. Ця робота починається ще під час прийому здобувачів вищої освіти на перший курс. Частина здобувачів вищої освіти зараховується до університету за цільовими направленнями підприємств і організацій, тому вони мають гарантії при працевлаштуванні. Потреба у фахівцях, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти підтверджена відповідними замовленнями провідних підприємств регіону.

Експертна комісія констатує: показники успішності здобувачів вищої освіти за результатами екзаменаційних сесій, виконання комплексних контрольних робіт (самоаналіз) та на основі контрольного зрізу знань під час роботи експертної комісії в університеті відповідають встановленим державним вимогам щодо акредитації, забезпечують якість та високу професійну підготовку фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Загальний висновок

На підставі подання Державного вищого навчального закладу «Херсонський державний аграрний університет» та перевірки результатів діяльності на місці, експертна акредитаційна комісія дійшла висновку, що зміст і завдання підготовки, організація навчально-виховного процесу, кадрове, навчально-методичне, матеріально-технічне та інформаційне забезпечення з підготовки фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

«Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти відповідає встановленим ліцензійним умовам щодо акредитації та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Науково-педагогічні працівники кафедри рослинництва, генетики, селекції та насінництва мають відповідну базову освіту. Кількісні та якісні показники наявних умов подання освітніх послуг зведені до порівняльної таблиці, яка є складовою цих висновків.

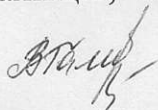
Водночас комісія висловлює зауваження та пропозиції, урахування яких в майбутньому сприятиме поліпшенню підготовки фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти:

1. Посилити профорієнтаційну роботу з метою збільшення контингенту здобувачів вищої освіти;
2. Активізувати роботу науково-педагогічних працівників університету щодо удосконалення навчальних програм, підготовки підручників і навчальних посібників за фахом, наукових статей в базах Scopus та Web of Science;
3. Продовжити роботу щодо забезпечення навчальних дисциплін мультимедійним супроводом, формування інформаційної бази даних навчальних дисциплін циклу професійної підготовки;
4. Покращувати матеріально-технічну базу навчальних і наукових лабораторій кафедр за рахунок придбання сучасних приладів та спеціалізованого обладнання, програмного забезпечення для використання в навчальному процесі та виконанні науково-дослідних робіт;
5. Розширити базу провідних державних та приватних підприємств, з якими буде заключено договори про науково-педагогічне співробітництво;
6. Посилити роботу з налагодження міжвузівських та міжнародних зв'язків з метою обміну досвідом роботи і навчання здобувачами вищої освіти та викладачами.
7. Активізувати роботу з підготовки і впровадження дистанційної форми навчання;
8. Модернізувати підхід до проведення наскрізної навчально-виробничої практики для підвищення професійних якостей випускників;
9. Рекомендувати при розробленні програм професійних вибіркового дисциплін враховувати побажання роботодавців.

Підстави для акредитації ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

На підставі поданих на акредитацію матеріалів ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» та перевірки результатів діяльності на місці, оцінки спроможності даного навчального закладу проводити освітню діяльність, перевірки стану науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення, експертна акредитаційна комісія дійшла висновку, що підготовка фахівців, що навчаються за освітньо-

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти загалом відповідає ліцензійним умовам рівня навчальної підготовки фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Окремо слід зазначити наступне:

- ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет» є вищим навчальним закладом IV рівня акредитації який веде підготовку фахівців, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти не тільки для Херсонської області, а й для інших регіонів України;
- методичне забезпечення навчальних дисциплін (навчальні посібники, лекційні матеріали, методичні вказівки до проведення практичних і семінарських занять) складає 100%;
- штат науково-педагогічних працівників кафедр факультету укомплектований і має достатню кількість докторів та кандидатів наук;
- НПП факультету беруть активну участь у Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференціях;
- в університеті та на кафедрах забезпечується високий рівень організації виховної роботи, фізичної культури і спорту.

Кількісні та якісні показники наявних умов подання освітніх послуг зведені до порівняльної таблиці, яка є складовою цих висновків.

За результатами роботи експертна комісія вважає можливим акредитувати освітньо-професійну програму «Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня вищої освіти з ліцензованим обсягом 100 осіб.

16 лютого 2018 року

Голова експертної комісії

завідувач кафедри землеробства

Миколаївського національного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор

В.В. Гамаюнова

Члени експертної комісії

завідувач кафедри ґрунтознавства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, доктор сільськогосподарських наук, професор

В.В. Дегтярьов

З експертними висновками ознайомлений
ректор ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Голова експертної комісії:

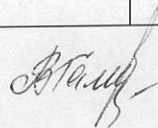
Ю.Є. Кирилов

Гамаюнова В.В.

**Порівняльна таблиця відповідності стану забезпечення
Державного вищого навчального закладу
«Херсонський державний аграрний університет»
Ліцензійним умовам надання освітніх послуг у сфері вищої освіти
фахівцям, що навчаються за освітньо-професійною програмою
«Агрономія» зі спеціальності 201 «Агрономія» другого (магістерського) рівня
вищої освіти**

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) другий (магістерський) рівень	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
<i>Кадрові вимоги</i>			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	-
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук або професор	три особи, що мають науковий ступінь та вчене звання, з них один доктор наук	-
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідною або спорідненою спеціальністю	+	+	-
2) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	-

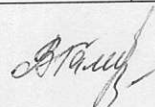
Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

1	2	3	4
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	88,9	+38,9
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	25	37,3	+12,3
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	57,1	+42,1
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	підпункти 1-16 пункту 5 приміток Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти	100	-

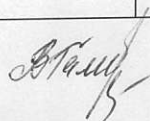
Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

1	2	3	4
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем та вченим званням	+	+	-
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	-
<i>Технологічні вимоги щодо матеріально-технічного забезпечення</i>			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	32,7	+30,3
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	34	+4
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	-
2) пунктів харчування	+	+	-
3) актового чи концертного залу	+	+	-
4) спортивного залу	+	+	-
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	-
6) медичного пункту	+	+	-
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30

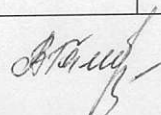
Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

1	2	3	4
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	-
<i>Технологічні вимоги щодо навчально-методичного забезпечення</i>			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	-
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	-
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	-
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	-
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	-
<i>Технологічні вимоги щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності</i>			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, в тому числі в електронному вигляді	+	+	-
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	-

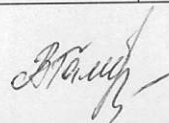
Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

1	2	3	4
Провадження освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/ атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	-
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	60	75	+15
<i>Якісні характеристики підготовки фахівців</i>			
1. Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти:	100	100	-
- виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	-
- підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	-
чисельність НПП, які обслуговують спеціальність, займаються удосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, %	100	100	-

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.

1	2	3	4
Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше, %:			
2.1. Рівень знань студентів з циклу загальної підготовки:	-	-	-
2.2. Рівень знань студентів з циклу практичної підготовки:			
- успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+ 10
- якісно виконані контрольні завдання (на «відмінно» і «добре»), %	50	57,9	+7,9
Організація наукової роботи:			
- наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів та результатів їх діяльності	+	+	-
- участь студентів у науковій діяльності (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь у наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	-
Наявність органів студентського самоврядування	+	+	-

Голова експертної комісії

завідувач кафедри землеробства Миколаївського національного аграрного університету, доктор сільськогосподарських наук, професор

В.В. Гамаюнова

Члени експертної комісії

завідувач кафедри ґрунтознавства Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва, доктор сільськогосподарських наук, професор

В.В. Дегтярьов

З експертними висновками ознайомлений ректор ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Ю.Є. Кирилов

Голова експертної комісії:

Гамаюнова В.В.